

Yttrande över remiss angående betänkande av Utredningen om effektivare användning av statens bredbandsinfrastruktur SOU 2016:01

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen har tagit del av betänkandet och lämnar följande synpunkter.

Länsstyrelsen ser positivt på betänkandets förslag om att effektivisera användningen av de statligt ägda bredbandsverksamheterna som en viktig pusselbit att nå regeringens mål gällande bredbandsutbyggnad i Sverige. Länsstyrelsen anser att förslagen till stor del tydliggör hur möjligheterna för effektivare samordning kan ske och att analysen tar sin utgångspunkt i den övergripande samhällsnyttan, konsekvenser och påverkan på bredbandsmarknaden. Länsstyrelsen anser att förslagen till styrning och samordning även kräver tydlig regional uppföljning och ledning. Vi föreslår att Länsstyrelserna utses som samordnande organisation på regional nivå, dels i rollen som statligt samverkande myndighet och dels i ansvaret för till exempel Landsbygdsprogrammets bredbandsstöd.

Allmänna synpunkter

En effektivare samordning och samverkan för effektivare användning av statens bredbandsinfrastruktur är centralt för att minska kostnaderna, öka säkerheten och robustheten i näten samt förstärka bredbandsutbyggnaden. De förslag som utredningen lägger avser endast stamnät och ortsammanbindande nät. Den stora utmaningen och de stora kostnaderna för att nå bredbandsmålen ligger i att bygga ut accessnät i de mer glest befolkade områdena i landet, något som underlättas av en god tillgång av stamnät och ortsammanbindande nät. De statliga aktörernas bredbandsinfrastruktur ska vara tillgänglig för alla på marknaden på konkurrensneutrala och icke-diskriminerande villkor. Därtill behöver rutiner, regler och samordning effektiviseras för att uppnå bästa resultat.

Kapitel 1.2

För att gemensamt kraftsamla för att nå regeringens bredbandsmål bör samtliga politikområden engageras. Statliga myndigheter och bolag som föreslås samverka i betänkandet tillhör, förutom att de är en del av näringspolitiken, olika politikområden. Sättet staten organiserar sitt ägande av fibernäten påverkar i hög grad möjligheterna att nå bredbandsmålet och Länsstyrelsen önskar en fortsatt utredning om en gemensam organisation för de statliga fibernäten.

Regeringens tillsättning av regionala bredbandskoordinatorer är en viktig del i att kartlägga behov, skapa dialog och insatser för statlig samordning. I de län där det regionala utvecklingsansvaret ligger hos en region blir den regionala politiken ett verktyg för att påverka den nationella politikens samordning.

Länsstyrelsen föreslår en samlad kartläggning av statens bredbandsinfrastruktur när det gäller kapacitet och möjlighet till etablering av nya anslutningspunkter för accessnät. I samråd med regionala bredbandskoordinatorer kan förslag för uppgradering av kapacitet och nya anslutningspunkter längs ortsammanbindande nät och järnvägar etableras, för att kostnadseffektivisera utbyggnaden av accessnät.

Kapitel 1.5 Andra statliga utredningar

Medieutredningen SOU 2015:94 konstaterar att endast fiberbaserade bredbandsförbindelser ger förutsättningar för t.ex. direktsändning från olika platser i landet. Länsstyrelsen vill ytterligare belysa demokratiaspekten och funktionalitetsaspekten som motiv till att bygga ut bredband till de geografiska områden i Sverige där marknadskrafterna inte är tillräckligt starka.

Kapitel 2.1 Den svenska bredbandsmarknaden

Affärsverket Svenska kraftnät hade som mål att alla kommunhuvudorter skulle vara anslutna till ett landsomfattande bredbandsnät vid utgången av 2002. Det har konstaterats att Affärsverket Svenska kraftnät inte uppnådde dessa mål. I utredningen framgår det inte hur det ligger till i dagsläget. Om Vattenfall AB konstateras att bolaget inte redovisar någon information om bredbandsverksamheternas omfattning eller resultat. Teracom AB som hyr fiberbredband av andra statliga organisationer redovisar inte heller publikt om telekomverksamhetens omsättning. Länsstyrelsen anser att förslaget om särredovisning för telekomverksamheterna i Trafikverket och Affärsverket Svenska kraftnät är ett bra förslag. Länsstyrelsen tillägger dock att Post- och telestyrelsen bör ges i uppdrag att fortsätta utreda den platsbundna förekomsten av det statliga innehavet av bredband, samt vart det saknas en marknadsdriven utbyggnad av stam- eller ortsammanbindande nät i Sverige.

Kapitel 4 Regeringens styrning

Utredningen föreslår en tydligare styrning i regleringsbrev för myndigheterna Trafikverket och Affärsverket Svenska kraftnät. I de två statliga bolagen Vattenfall AB och Teracom AB är dock förslagen endast att regeringen uttalar att "den förväntar sig" att de berörda bolagen bidrar till att regeringens bredbandsmål uppfylls. Länsstyrelsen föreslår tydligare styrning från regeringen av de två bolagen, med nödvändiga krav för samverkan, kartläggning och särredovisning av bolagens bredbandsinfrastruktur.

Utredningens förslag att handläggningstiden för tillstånd av Trafikverket ska maximalt behandlas under en månads tid är bra. Länsstyrelsen föreslår tydligare kontaktytor hos Trafikverkets tjänstemän för tillstånd, villkor och samverkan avseende bredbandsförläggning.

Övriga synpunkter

Trafikverkets prissättning för aktörer att anlägga bredbandsinfrastruktur i vägområdet bör motiveras tydligare. Avgiften innebär ingen ersättning till ledningsägaren om skador eller störningar skulle uppstå vid vägarbete. Istället är det en avgift för Trafikverkets eventuella extraarbete som det skulle innebära kopplat till närliggande bredbandsinfrastruktur. Samtidigt finns Post- och telestyrelsens webbtjänst Ledningskollen.se som ett verktyg i att bland annat förhindra avgrävningar.

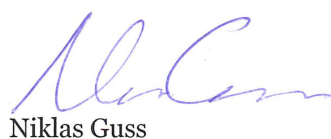
Länsstyrelsen vill även lyfta otydligheter från Trafikverket för förläggningsmetoder av bredbandsinfrastruktur längs de statliga vägarna. Före 2014 hade Trafikverket en regel om att bredband fick förläggas 2,5 meter från vägbanans kant. Idag är reglerna ändrade och beror på innersläntens och dikets omfång, vilket medför en större oklarhet om tillståndskraven. Det innebär även en svårighet att i framtiden exakt lokalisera den nergrävda ledningen när avståndet från vägkanten kan variera längs en sträcka. Vid projekteringar av bredbandsutbyggnad längs en väg måste diken kontrolleras på plats för att kunna ge en korrekt uppskattning. Detta skapar svårigheter för upphandling av entreprenör. Dessutom skiljer sig tolkningen att förläggningsmetoder mellan Trafikverkets olika regioner. Trafikverket hänvisar bredbandsutbyggnad längs vägens dikeskant eller till ytterslänt, beroende på regioner.

Vi föreslår att Länsstyrelserna blir den samordnande och uppföljande organisationen på regional nivå. För att effektivisera och förenkla rutinerna i statlig samverkan för de föreslagna aktörerna så kan Länsstyrelserna samordna, förankra och stödja processer, även kopplat till utbyggnaden av accessnät medfinansierat av Landsbygdsprogrammet. Detsamma gäller möjligheten att samordna de statliga insatserna med exempelvis regional transportplan och regionalt serviceprogram.

Beslut om detta yttrande har fattats av länsråd Sten-Olov Altin efter föredragning av Niklas Guss, enheten för regional utveckling. I den slutliga handläggningen av ärendet har också bredbandskoordinator Henrietta Philp och enhetschef Daniel Gustafsson deltagit.

Sten-Olov Altin
Länsråd

Niklas Guss

Enheten för regional utveckling
0611-34912